

AARDRIJKSKUNDIG
WOORDENBOEK

DER
NEDERLANDEN,

BJEENGEBRAGT

DOOR

A. J. van der Aa,

onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden.

NEGENDE DEEL.

P. R.

Te Gorinchem, bij
JACOBUS NOORDUYN.

1847.

RUMOIRT of RUMOORD, ook REMORT, voorm. heerl., prov. Zeeland, beoosten *Duiveland*, die tot wapen had een veld van sabel, met een liggend kruis, vergezeld in elk canton van eene meerle, alles van zilver. Thans zijn het hooge schorren en slikken, grenzende N. aan het Krammer, O. en Z. O. aan de Bruinjieskreek, Z. aan het Mastgat naar het Zijpe, W. aan het Zijpe.

Bij het bedijken van *Bruinisse* werden zij buiten geslagen, en is naar den kant van *Duiveland*, door den stroom Wijdaars, die het van dat ciland scheidt, zeer versmald, en aan de andere zijde, naar den kant van St. Philipsland weder aanmerkelijk toegenomen.

RUMPEN, geh. in het *Land-van-Valkenburg*, prov. Limburg, distr., arr. en 5 u. O. N. O. van *Maastricht*, kant. en 2 u. N. O. van *Sittard*, gem. en 15 min. ten Z. W. van *Brunssum*; met 54 h. en 240 inw.

RUMPT, heerl. in den *Tieler-waard*, prov. Gelderland, *Benedendistrikt*, arr. *Tiel*, kant. *Geldermalsen*, gem. *Deil*; palende N. W., N. en N. O. aan de Linge, O. aan de heerl. *Enspik*, Z. aan *Hellouw*, W. aan *Gellicum*.

Deze heerl. bevat niets dan het d. *Rumpt*, benevens eenige verstrooid liggende huizen. Zij beslaat, volgens het kadaster, eene oppervlakte van 962 bund. 28 v. r. 86 v. ell., waaronder 954 bund. 64 v. r. 96 v. ell. belastbaar land. Men telt er 97 h., bewoond door 118 huisgez., uitmakende eene bevolking van 650 inw., die meest hun bestaan vinden in den landbouw.

De Herv., die er 540 in getal zijn, onder welke ruim 170 Ledematen, maken eene gem. uit, welke tot de klass. van *Zalt-Bommel*, ring van *Tuil*, behoort. *Rumpt* was tot aan 1648 vereenigd met *Gellekom*, doch bekwam in dat jaar eenen eigen Predikant in *EVERHARDUS ROTARIUS*, die in 1652 naar *Stolwijk* vertrok. Gedurende de dienst van *JOHANNES AB ENGLISCH*, hier beroepen in 1675, werd in 1675 *Gellekom* hier weder mede vereenigd, dat stand hield tot in 1690, toen *JOHANNES VAN ZUTPHEN* in 1691 alleen voor *Rumpt* werd beroepen, hij overleed in 1716. Het beroep geschiedt door den kerkeraad. Onder de hier gestaan hebbende Predikanten verdient melding *GIJSBERTUS JOHANNES ROIJENS*, die er van 1810 tot in 1811 stond, en den 9 Januarij 1845, als Hoogleeraar aan het *Athenaeum* te Amsterdam overleed.

De R. K., die er 310 in getal zijn, onder welke 200 Communicanten, worden tot de stat. van *Rhenoy* gerekend.

Men heeft in deze heerl. eene school, welke gemiddeld door een getal van 60 leerlingen bezocht wordt.

Men vindt in oude narigten geen bijzondere Heeren van *Rumpt* vermeld, waarom men vermeent, dat het, even als *Gellicum*, eene afdeeling van het *Land-van-Arkel* geweest is, en dat de Heeren van *Asperen* die bezeten hebben. Immers was *OTTO VAN ASPEREN EN VUREN* omtrent 1460 Heer van *Rumpt*, en de dochter van zijnen broeder *HERBERT*, trouwende met *GIJSBERT VAN GIESSEN*, bragt hem die heerlijkheid aan. Sedert het einde der zestiende eeuw was zij een eigendom van het geslacht van *SCHERPENZEEL*, en is door eene erfdochter aan dat van *HEEREMAN VAN ZUIDWIJK* gekomen. Thans wordt zij in eigendom bezeten door den Heer *HEEREMAN VAN ZUIDWIJK*, woonachtig te *Munster*.

Het d. *Rumpt* of *Rempt*, ook wel eens onder den naam van *Rumbe* en *Roembe* voorkomende, ligt 4 u. W. van *Tiel*, 1½ u. W. van *Geldermalsen*, 1 u. W. van *Deil*, aan de Linge, waarover men hier een veer heeft. Men telt er in de kom van het d. 74 h. en 500 inw.

De kerk is een oud gothisch gebouw, met eenen toren en sedert het jaar 1842 van een orgel voorzien, vervaardigd door C. F. A. NABER, orgelmaker te Deventer, en den 4 September van dat jaar ingewijd.

Toen, in het jaar 1672, het Nederlandsche leger zich genoodzaakt zag van Utrecht op te trekken, en eene afdeeling van het Fransche leger van TURENNE, onder bevel van den Graaf DE LORGES, in de Betuwe rukte, bevond zich Kapitein JOHAN BOUWENSCH, met zestig soldaten in het dorp RUMPT, toen DE LORGES, met acht kornetten ruitery, aldaar aankwam. BOUWENSCH en de zijnen ontvingen deze vijandelijke overmagt zoo kloekmoedig, dat deze geheel op de vlugt werd geslagen, haren zwaar gekwetsten Bevelhebber met moeite medevoerende, maar eene som van zestig duizend gulden den overwinnaars achterlatende. BOUWENSCH, deze buit in veiligheid willende brengen, raakte omtrent Leerdam in een tweede gevecht met tachtig Fransche Dragonders. Ook dezen joeg hij op de vlugt; maar twee vijandelijke kogels troffen hem in de borst, ofschoon niet doodelijk, doch gedurende het gevecht gingen de voelieden, met den veroverden buit, door.

Bij den watervloed van Januarij 1809 heeft het dorp veel geleden. Toen reeds alle de dorpen waren overstroemd, bleef de vloed aldaar dermate wassen, dat zij die van het jaar 1784 zestien duim te boven ging; twee personen verloren het leven, negen paarden, tachtig runderbeesten, zestien schapen en zes varkens verdronken bovendien, terwijl een aantal van twaalf huizen en vijf hooibergen wegspoelden en nog acht en twintig andere huizen zwaar beschadigd werden.

De kermis valt in het begin van October in.

RUMPT (HET HUIS TE-), voorm. adell. h. in den *Tieler-waard*, prov. *Gelderland*, *Benedendistrikt*, arr. en 4 u. W. van *Tiel*, kant. en $1\frac{1}{2}$ u. W. van *Geldermalsen*, gem. en 1 u. W. van *Deil*, 10 min. W. van *Rumpt*.

Dit adell. huis, met toebehoorende gronden, werd in 1541, door RICOUDE VAN HEESWIJK, Proost van St. Pieter te Utrecht, ter leen opgedragen aan REINALD, Hertog van *Gelder*. Het was reeds in het midden der vorige eeuw zeer vervallen en werd toen door eenen boer bewoond, thans is het nog eene boerderij, welke, met de daartoe behoorende gronden, eene oppervlakte beslaande van 53 bund. 1 v. r. 70 v. ell., in eigendom bezeten wordt door den Heer HEEREMAN VAN ZUIDWIJK, woonachtig te Munster.

RUMPT (POLDER-VAN-), pold. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*, *Beneden distr.*, arr. *Tiel*, kant. *Geldermalsen*, gem. *Deil*; palende N. aan de uiterwaarden tegen de Linge, O. aan den Polder-van-Enspik, Z. aan den Polder-van-Hellouw, W. aan den Polder-van-Gellicum.

Deze pold. beslaat, volgens het kadaster, eene oppervlakte van 900 bund., waaronder 895 bund. schotbaar land; telt 90 h., waaronder 20 boerderijen, en wordt door sluizen op de Linge, van het overtollige water ontlast. Het polderbestuur bestaat uit twee Poldermeesters en eenen Secretaris.

RUMPT-VELD, kleine duinvallei in het balj. van *Brederode*, prov. *Noord-Holland*, arr. en $1\frac{1}{2}$ u. N. W. van *Haarlem*, kant. en $1\frac{1}{2}$ u. Z. W. van *Beverwijk*, gem. en 1 u. Z. W. van *Velsen*, in de zogenaamde *Heeren-Duinen*.

RUMPTSCH-MARK of RUMPTSCH-UITWATERING, water in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*, dat aan de zuidoostelijke punt van den

AARDRIJKSKUNDIG

WOORDENBOEK

DER

NEDERLANDEN,

BIJEENGEBRAGT

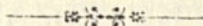
DOOR

A. J. van der Aa,

ONDER MEDEWERKING VAN EENIGE VADERLANDSCHE
GELEERDEN.

DERTIENDE DEEL.

A A N H A N G S E L.

TE GORINCHEM, BIJ
J. NOORDUYN EN ZOON.

1854.

A. 0. 10 /

tot eersten Leeraar gehad heeft **WOLTER ALBERTS KOK** die in het jaar 1842 herwaarts kwam en in het jaar 1845 naar Hoogeveen vertrok. De in het jaar 1841 gebouwde kerk is langwerpig vierkant en heeft toren noch orgel.

RUISCHENDE-GAT, b. in *Staats-Vlaanderen*, prov. *Zeeland*, gem. en 20 min. W. van *Boschcapelle*; met 25 h. en ruim 120 inw.

RUIT (DE), hofstede in *Delfland*, prov. *Zuid-Holland*, gem. en 40 min. Z. O. van *Rijswijk* aan de Delftsche vliet en den straatweg.

* **RUIITE** is geen geh. maar eene b.

* **RUITENBERG** lees: **RUITENBORG** of **RUITENBORCH**. Aldaar is een voetveer over de *Vecht*, het *Ruitenborgerveer* genaamd.

RUITENHUIZEN of **ROETENHUIZEN**, geh., prov. *Overijssel*, gem. en 50 min. van *Nieuw-Leusen*; met 21 h. en 120 inw.

RUITENVEEN, geh., prov. *Overijssel*, gem. en 25 min. W. van *Nieuw-Leusen*; met 76 h. en 440 inw.

RUITER (DE), b., prov. *Noord-Brabant*, gem. en $\frac{1}{4}$ u. Z. van *Someren*, een gedeelte van het geh. of wijk *Endeschot* uitmakende; met 18 h. en 100 inw.

RUITERSBEEK, beek, prov. *Gelderland*, gem. *Rheden*, zich ontlastende op den *IJssel*, bij *Dieren*, door eenen houten duiker.

RUITERSBOS (DE GROOTE-), pold., prov. *Noord-Brabant*. Zie **GROOTE-RUITERSBOS (DE)**.

RUKKER, geh., prov. *Limburg*, gem. en 35 min. van *Heerlen*; met 9 h. en 60 inw.

* **RUKVEN**, geh., prov. *Noord-Brabant*, telt 10 h. en 70 inw.

* **RUL**, geh., prov. *Noord-Brabant*, bestaat uit 26 h. en 140 inw.

* **RUL (DE)**. Reg. 4, staat: *Buulderbrug*, lees: *Buulderberg*, — Reg. 5 en 6, staat: *Gestel*, lees: *Gastel*, — Reg. 15, staat: *Rol*, lees: *Col*,

* **RUL (DE KLEINE)** staat: Zie $\Lambda\Lambda$ (**STERKZEL**). lees: Zie $\Lambda\Lambda$ (**STERKSEL**).

* **RUMPT** heeft een pontveer over de *Linge*. Het werd in 1554 **ROEMDE** en in 1559 **RUEMDE** gespeld.

RUNDERVREUGD, hofstede, prov. *Noord-Holland*, gem. *Nieuwer-Amstel*, 10 min. N. van *Amstelveen*, gedeeltelijk in den *Middelpolder* en gedeeltelijk in den *Buitendijksche-Bovenkerkerpolder*, aan den *Amstelveensche-weg*. Deze hofstede beslaat eene oppervlakte van 22 bund. 76 v. r. 50 v. ell.

* **RUNKSPUTTE** staat: Zie **KAPEL TE RUNKPUTTE**. lees: zie **KAPEL TE RUNKPUTTE**.

* **RUNNEBERG** ligt N. O. van *Heerlen* en beslaat eene oppervlakte van 8 bund. 21 v. r. 70 v. ell. — Reg. 11 staat: **MENS**, lees: **FRANCIS MEENS**,

RUSTENBURG, ook wel den **KLEINEN-EMER** genaamd, buit., prov. *Noord-Brabant*, gem. en $\frac{2}{4}$ u. N. N. O. van 's *Princenhage*, $\frac{1}{2}$ u. O. N. O. van *de Beek*, waaronder het behoort; eene oppervlakte beslaande van 15 bund. 12 v. r. 70 v. ell.

RUSTENBURG, voorm. hofst. op het eil *Walcheren*, prov. *Zeeland*, gem. en in het dorp *Kleverskerke*. — De gebouwen zijn afgebroken en de landerijen onder andere hofsteden verdeeld.

* **RUSTENHOVEN** ligt 3 u. Z. W. van *Hoorn*, $\frac{2}{4}$ u. N. W. van *Purmerende*.

* **RUST-EN-LUST** ligt $1\frac{1}{4}$ u. Z. ten O. van 's *Gravenhage*, kant., gem. en even buiten de gewezen schoolpoort der stad *Delft*.

RUSTHOEK, buit., prov. *Utrecht*. Zie **ZEERUST**. W.

* **RUSTHOF**, gem. *Voorburg*, is groot 21 bund. 9 v. r. 78 v. ell.